

Z P R A V O D A J

NÁRODNÍ RADY SFŘ

2006 - 2009

ČÍSLO 6

ZÁŘÍ 2007

Motto:

*Na konci svého života nebudeme souzeni podle toho,
kolik jsme získali diplomů,
kolik jsme vydělali peněz
nebo kolik jsme vykonali velkých věcí.*
Matka Tereza z Kalkaty

Škola pro známky a škola pro život

Toto číslo Zpravodaje vychází v týdnu, kdy dětem a studentům opět začaly pravidelné školní povinnosti, a tak jsem se rozhodl nabídnout vám úvahu o tom, jak bychom mohli přispět k tomu, aby se „škola pro známky“ změnila ve „školu pro život“. Skoro každý z nás má poblíž někoho, kdo do té školy právě chodí a ještě nějakou dobu chodit bude. Pokud to nejsou zrovna přímo naše děti, tak jsou to naši vnuci nebo vnučky, neteře či synovci, mladší sourozenci, „naši“ ministranti, kluci či děvčata z oddílu a další droboť školou povinná. Týká se to tedy skoro jistě každého z nás.

Jelikož jsem od svých sedmnácti let míval na starosti nějaký ten tucet – případně tucty dva – školáků (coby „našich“ oddílových ratolestí) a postupně se moje „klientela“ za ty desítky let rozrostla na několik set „duší“ a „dušiček“, patřila vždycky k mým starostem i péče o to, aby tihle mí svěřenci tu školu nějak „ve zdraví“ přežili. Je totiž smutnou tradicí (minimálně z doby Rakousko-Uherska), že ačkoliv se pyšníme Janem Ámosem Komenským, pro většinu našich dětí škola není „hrou“, ale nepříjemnou, nudou, leckdy i ohrožující záležitostí. Tím nemyslím rovnou to, že špatné známky ve škole a šikana tamtéž jsou dnes nejčastějším důvodem sebevražd u dětí. Ono stačí, že – stejně jako za doby mé školní docházky, tak i dnes (potvrzují to pravidelné evropské srovnávací výzkumy PISA) – většina dětí do školy nechodí ráda. A většina společnosti – včetně jejich rodičů – to pokládají za „normální“. Ale ono to *normální* – pokud tím budeme myslet „takové, jaké to má být“ – není. Má to – mimo jiné – ten vážný důsledek, že většina lidí ztratí hned na startu svého vzdělávání zájem poznání pokládat za důležitou celoživotní hodnotu a učení se za vhodnou metodu, jak si poznání osvojovat. A tak ve společnosti roste rychle počet lidí, kteří naopak s koncem školní docházky skončí i s vlastním sebevzděláváním. Přitom je v té naší společnosti čím dál tím komplikovanější žít a k tomu, aby se v ní člověk aspoň základně orientoval, je dnes v podstatě nutné dosáhnout aspoň středoškolského vzdělání a to dál vlastním úsilím aktualizovat. A tito lidé – kteří vlastně nerozumějí světu a svému životu v něm – pak rozhodují nejen o svém životě, ale i o životě svých dětí (u nás je šance dítěte, jehož matka má aspoň maturitu, 7x větší, že vystuduje vysokou školu, než dítěte, jehož matka tu maturitu nemá). Dokonce – tito lidé podstatně – například skrze volby – rozhodují o životě nás všech.

Ale tím ještě výčet „školních neduhů“ a s ním spojeným trápením nekončí: Kolik neštěstí už zavinilo nesmyslné nadhodnocování známek. Nejsem naivní (a ostatně i ze skautského prostředí to dobře vím): děti potřebují jasnou zpětnou vazbu o kvalitě svého konání. Problém není v samotných známkách. Problém je v dospělých, kteří z nich vyvozují příliš mnoho. Kolik zbytečného dětského trápení by se ušetřilo, kdyby dospělí viděli vždycky především dítě a jeho skutečnou budoucnost – a teprve pak ty známky. Nemylte se – já jsem nikdy neměl na vysvědčení víc než čtyři dvojky (a většinou samé jedničky), takže nemám v tomhle ohledu komplexy. Ale dobře jsem si vyzkoušel na „našich“ oddílových dětech, že cesta toho, kdo se na základní škole potácí mezi trojkami a čtyřkami, na vysokou školu, vede nikoliv přes rajtování na těch známkách, ale přes důvěru ve schopnosti takového dítěte dělat něco dobře a vzbuzení jeho chuti samostatně rozvíjet své poznání.

A teď přijde to hlavní. Velký znalec dětských duší i osudů, prof. Zdeněk Matějček, mimo jiné zdůrazňoval tento klíč k úspěchu v životě: *Dobře se zamilovat je mnohem důležitější, než složit maturitu.* To stojí za opakovanou meditaci. Napadlo vás někdy, že v tomhle by mohlo být těžiště našeho výchovného působení? Napomáhat dětem, které provázíme k dospělosti, aby se dobře zamilovali? Co říkáte? Není tohle skutečně jeden z rozhodujících úkolů té *školy*, která se opravdu počítá – to pro život?

Jiří Zajíc

Dialog o dialogu

Rozhovor Jiřího Zajíce s pražským arcibiskupem kardinálem Miloslavem Vlkem (výběr)

1. Nejprve bych se chtěl věnovat samotným předpokladům úspěšného dialogu. Totiž v dnešní době je téma „komunikace“ velmi módní, prakticky prvním požadavkem pracovních nabídek je, aby člověk byl „komunikativní“, za kursy „asertivní komunikace“ platí dnes lidé značné sumy, každou chvíli se někde píše nebo říká, že „je to hlavně o komunikaci“ – ale skutečně kvalitní dialog a k něčemu vedoucí komunikace je velmi vzácná. Spíš samé „velké nedorozumění“. Čili v čem je podle Vás, otče kardinále, „zakopaný pes“?

Ano. Dialog mezi jednotlivými lidmi v běžném všedním životě, v rodině, v sousedství, v obci, na pracovišti je uznáván jako důležitý prostředek dorozumění, prostředek řešení problémů a sporů. Je nezbytný i ve vztahu mezi skupinami obyvatel, mezi politickými stranami – to vidíme při sestavování různých společných programů. Snad ještě patrnější je jeho důležitost ve vztazích mezi státy a národy na mezinárodních úrovních. To je všeobecně uznávané. V praxi se však ukazuje, jak je pro všechny strany obtížný. A proto vzniká otázka, kterou kladete: „V čem je zakopaný pes?“

Jsem hluboce přesvědčen, že hlavní překážka je v neschopnosti vyjít ze svého „světa“, vstoupit do „světa“ druhého a tak se podívat na problémy i z jiného hlediska, než jen toho svého. Jde o do sebe uzavřený individualismus, který myslí jen podle sebe a svého stylu, podle vlastních zájmů a cílů. Nenaučil se připouštět, že horizont problému je širší, že i druhý může mít kus pravdy, a také připustit jeho lidské kvality. Zvláště u některých politiků to dnes vidíme velmi výrazně. Souvisí to jistě s nedostatkem altruismu a osobní pokory.

Duchovní předpoklady dialogu

2. Ano, teď jste mi odpověděl stručným a přesným popisem stavu v rovině psychologické, případně sociologické. Za tím – případně „pod“ tím – ovšem musí být ještě hlubší důvod, duchovní.

Myslím, že klíč k duchovnímu podloží poskytují dvě vzájemně se doplňující události, jež nám přináší Bible. První je příběh o babylonské věži: snaha vybudovat svět bez Boha, svět, který by mu konkuroval, končí právě naprostou neschopností lidí se domluvit. A v kontrastu s tím je událost, kterou chápeme jako seslání Ducha svatého – jeho mohutný „vstup na scénu“ o Letnicích – kdy si pod jeho vlivem rozumějí i lidé, kteří se z přirozeného hlediska jazykově mýjejí. Myslím, že to chce si představit to překvapení těch, kteří se najednou ptají: „Jak je to možné, že si všichni rozumíme?!“

Čili – když to shrnu: skutečné dorozumění je vždycky podstatně darem Božím. Z vlastních sil ho člověk není schopen v současném stavu dosáhnout. Ne nadarmo ten příběh o babylonské věži končí část, kde jsou modelově shrnuty důsledky roztržky mezi Stvořitelem a jeho stvořením, kterou klasicky označujeme jako prvotní hřích. Nad tím dokáže vítězit jen Duch Boží. A my lidé do té míry, do jaké s Ním spolupracujeme.

3. Toto rozpoznání musí mít i docela konkrétní důsledky pro duchovní život.

Samozřejmě. Ty důsledky nacházíme v Písmu, zvláště v evangeliu, které nevidí svět pouze horizontálně, ale vnáší do života i vertikální rozměr – např. uznání rovné důstojnosti všech lidí, nebo revoluční požadavek, který nacházíme v listu apoštola Pavla do Filip, „nedejte se ovládat ctižádostí ani ješitností, nýbrž v pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe; každý ať má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu“ (Fil 2, 3-4). Nejrůznější zásady pak jsou shrnuty v největším Ježíšově zákonu: „Milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás“ (Jan 15, 12). To je princip života Božího. Víím, že tyto zásady nemohu vrhnout do světa jako radikální požadavek. Odpovídám jen na otázku, kde je „zakopaný pes“ – a kudy vede cesta z pasti všech možných nedorozumění.

4. Ale to přece jasně ukazuje, že nejde ani tak o to, abyste Vy nebo nějaký jiný představitel církve tyto radikální požadavky do světa „vrhnu“, nýbrž aby byly vzaty v našem světě vážně.

To pochopitelně míří v prvé řadě na nás, na křesťany. Nebude-li na nás jasně vidět, že je bereme vážně my, těžko čekat, že tak učiní druzí. Ale i společnost a stát nutně potřebují, aby se skutečně řešily vážné stíny ve společnosti, které mají duchovní kořeny – jen příkladem: násilí v rodině, ve škole, v armádě. To všechno jsou v jádru důsledky selhání komunikace. Jistě, jsou pokusy řešit tyto problémy právně. Ale bez patřičného duchovního zakotvení se nedochází k žádnému skutečně použitelnému řešení. Já víím, že možnosti státu jsou tu značně omezené a že mnohem víc záleží na

rodinách a různých jiných institucích občanské společnosti, ale přesto dost výrazná tendence cokoliv opravdu duchovního prakticky ignorovat, kterou vykazuje například naše veřejné školství, je rozhodně neblahá. Přitom takový projekt formace, výchovy k dialogu, který by byl integrální součástí povinné školní docházky, by byl příspěvek k perspektivnímu řešení – byť to není řešení snadné ani okamžité.

5. Když se teď vrátíme k podmínkám úspěšného dialogu, vidíte nějaké vstupní praktické podmínky, bez nichž je marné takový kvalitní dialog očekávat?

Já vidím takové tři podmínky. Předně je to přijetí určitých společných východisek: o tom, jak se dialog vůbec má vést, jak se argumentuje, co bude kritériem pravdivosti. To už dávno například zformuloval Platón a dnes nám v tom může být příkladem kvalitní vědecká rozprava, v níž jde skutečně o hledání pravdy a ne o prosazování osobních zájmů.

Pak je tu vzájemný respekt. Pokud si účastníci sebe navzájem neváží, nemohou úspěšně diskutovat. Právě tady vidím jednu z hlavních příčin toho, proč ty dnešní veřejné debaty většinou rychle degenerují v hádky: chybí uznání lidské hodnoty oponenta.

A konečně je nutná odvaha do skutečného dialogu vstoupit. Riskovat to, že v něm tak či onak mé stanovisko neobstojí a já se budu muset změnit – a třeba i v očích někoho moje prestiž utrpí. To je prostě třeba zkusit, udělat zkušenost, že to jde a že se to nakonec vyplatí: vyjít ze svého uzavřeného a mnohdy omezeného názorového světa, světa, v němž jsem sám sobě „malým bohem“.

Dialog ve společnosti

10. V úvodu jsem se o úrovni komunikace ve společnosti vyjádřil dost skepticky. Přesto – vidíte nějaké oblasti či nějaká témata, kde se přece jenom skutečný dialog daří? Co je toho příčinou? Případně – které instituce pozitivně přispívají k úrovni veřejné komunikace?

V demokratickém systému by měl být parlament vzorem komunikace. „Hovor mezi rovnými, přemýšlení svobodných občanů před celou veřejností“ – tak vyjadřuje smysl parlamentu T. G. Masaryk, když objasňuje svůj výrok, že demokracie je diskuse. Média by k tomu měla být jedinečným prostředkem. Bohužel dnes je situace taková, že pokud někdo chce rychle ztratit důvěru v demokracii, tak může sledovat jednání parlamentu a nekriticky věřit médiím. Velice mě mrzí, že média veřejné služby – tedy Český rozhlas a Česká televize – která by měla být privilegovaným prostorem kvalitní veřejné komunikace, za touto svou nezastupitelnou úlohou značně pokulhávají. Nepochybují, že to vyplývá i z ekonomicko-politických tlaků, kterým jsou tyto instituce vystaveny prakticky od počátku svého vzniku.

Pokud já mám zkušenost, tak komunikace se více daří na úrovni menších společenství, neziskových a jiných dobrovolných organizací. Mají obvykle témata, která se týkají života, pro která tyto instituce vznikly – výchova dětí, ochrana vyloučených, péče o životní prostředí, rozvoj kultury, charita, ekumena apod. – a členové mají společný zájem i společně sdílené hodnoty. To jsou právě ty předpoklady dialogu, o němž jsme už hovořili. Také se dialogu daří na půdě institucí, kde se setkávají lidé, kterým jde o skutečné poznání. Mám tu například na mysli Českou křesťanskou akademii, ale i některá výzkumná či vědecká pracoviště.

13. Už jsme o tom hovořili v souvislosti s nezbytnými předpoklady úspěšného dialogu – je potřeba důvěry. V naší společnosti je hladina vzájemné důvěry extrémně nízká (na polovině hodnoty oproti průměru EU). Co je podle Vás toho příčinou a co by se s tím dalo dělat?

Myslím, že tady se na naší společnosti tvrdě podepsala desetiletí komunistického režimu. První roky po převzetí moci v roce 1948 – to byl krutý totální útok na všechny struktury důvěry ve společnosti: spolky, církve, odbory, družstva, společenství, rodiny. Princip postihování dětí za rodiče a rodičů za děti či jiné příbuzné – to byl ďábelský útok na samotné srdce důvěry ve společnosti. Zejména po sovětské okupaci ze srpna 1968 udržovali komunisté svou vládu nad společností už jen strachem. To je ovšem nejspolehlivější ničitel důvěry.

Jenom lidé, kteří zažili v nějakých – většinou tehdy opozičních, ilegálních či pololegálních – skupinkách či strukturách jiný typ života, ve kterém důvěra hrála nezastupitelnou roli, si přinesli do polistopadových poměrů

určitý mimořádně cenný „sociální kapitál“, kterým ovšem většinová společnost nedisponovala. A polistopadový vývoj v krátké době – navíc s intenzívní podporou médií – začal přinášet další doklady o tom, že se důvěra nevyplácí, že tu je mnoho různých politických a skupinových vlivů a zájmů, v nichž rozhodující roli hrají peníze a všelijak propletené „protislužby“ – a to dál ničí důvěru.

Není nějaký jednoduchý prostředek či opatření k nápravě, protože důvěra roste i ubývá na základě zkušenosti. Z pozice státu by se jednalo o dlouhodobou podporu těch institucí, v nichž se dá důvěra zažít, – rodinou počínaje. Ale i tady platí: perspektivní řešení nebude rychlé, protože jeho základem je dlouhodobá soustavná hodnotová a duchovní formace. Bez toho důvěra ve společnosti klesá a poměry v médiích jsou toho součástí i dokladem.

Dialog uvnitř církve

17. Když naslouchám katolíkům při různých debatách a sleduji to, co píší, tak to vypadá, že většina z nich je na slovo „dialog“ skoro alergická. Jedni proto, že podle nich dialog do církve nepatří (patří tam víra a poslušnost), druzí naopak proto, že se podle nich o dialogu v církvi sice hodně mluví, ale žádný skutečný se nevede. Jak to vidíte Vy?

Tady je asi těžké říkat „v církvi“, protože církev není – jak už jsem říkal – jen struktura a instituce, ale žije v diecézi a farnostech. Je tedy třeba mluvit o různých úrovních komunikace – o kněžských radách, pastoračních radách farností, nebo o vikariátních konferencích, o setkáních vikářů, kněžských dnech atd. Myslím, že nastavených možností je docela dost, ale málo se o nich ví. A pak – i my jsme součástí naší společnosti, a tak o nás platí leccos z toho, o čem jsme už hovořili: málo důvěry, strach o sebe, prestiž místo pravdy.

18. Jistě velkou šancí k dialogu byly sněmovní kroužky – v nich, podobně jako i v jiných malých společenstvích – je nejprůzračnější možnost pro skutečný dialog. Proto také doufám, že v rámci diecézní synody se aspoň část lidí, kteří tyto kroužky vytvářeli, znovu začne scházet a prostory dialogu vytvoří. 19. V současné době existuje u nás několik velmi kvalitních katolických malonákladových časopisů (např. Teologické texty, Universum, dominikánské Salve či jezuitský Buletin), ale ty pochopitelně nemohou být prostorem pro nějakou širší debatu, která by umožňovala vytváření jakéhosi reprezentativnějšího „veřejného mínění“. Katolický týdeník zase sice má stále ještě početnější čtenářskou základnu, ale ta většinou dává najevo, že moc o diskusi nestojí. Co s tím? Vidíte tu nějakou možnost změny?

Vidím možnosti, které vycházejí z mé dobře zažitě zkušenosti – už z období před listopadem 89: právě proto, že dialog vyžaduje společně sdílené hodnoty, důvěru a vzájemný respekt, je třeba se mu učit v prostředí, kde toto je „doma“. To jsou nejčastěji malá společenství, někde farní, někde právě sněmovní kroužky, možná nejčastěji společenství vzniklá v rámci různých hnutí a komunit. To mohou být nejučinnější „školy dialogu“, školy komunikace, která opravdu vede ke communiu. Odtud je třeba začít. Lidé, kteří projdou tímto, budou schopni vést pak dialog i na širších fórech – v médiích, na internetu, na velkých setkáních. O tom jsem pevně přesvědčený

Kompletní rozhovor lze nalézt na www.kardinal.cz

Závod s časem.

A čas, ten nekonečný idiot, křičící, pobíhá po světě!

C. McCullersová

Jak ten čas letí, slýcháváme ze všech stran – a já nestíhám! Letí čas, anebo letíme my, celá naše civilizace – ale kam vlastně? Dřív se říkávalo: vsťříc světlym zítřkům. A dnes? Obecně se konstatuje, že náš svět se zrychlil. Díky autu, letadlu, telefonu, hlavně pak televizi a internetu jsme schopni vidět, slyšet, vnímat mnohem víc než naši předkové. A hlavně rychleji. Všechno naše jednání a uvažování je podrobena rychlosti. „*Kdo chvíli stál, už stojí opodál*“, říkali kdysi komunističtí stachanovci, když chtěli dohnat kapitalisty a lid povzbudit na cestě pokroku.

A dnes? Dnes zase děláme všechno rychle, aby nás nepředběhla konkurence. „*Drsná proměna vztahu k času, diktovaná moderní informatikou, nezná prodlevy. Jejím charakteristickým rysem je okamžitá, bezprostřední reakce na přicházející podněty. Tím je dramaticky omezena možnost rozlišování, takže najednou je neodkladně důležité všechno, vše musí být projednáno rychle a bez meškání.*“ (N. Aubert: Hypervýkon a autodař vlastního já)

Všechny naše technické vymoženosti nás podněcují k tomu, abychom honili čas a vše dělali rychle, jaksi splašeně a bez rozmyslu. Kdysi jeden z mých šéfů, starý praktik, mě učil svou životní zásadu: „*Co nejvíc spěchá a je nejdůležitější, to dávej do nejspodnější zásuvky stolu.*“ Jinými slovy: dej to k ledu, nech situaci dozrát...

Když se člověk dřív rozhodoval, řešil nějakou, dejme tomu, složitější situaci, musel druhou stranu vyhledat. Nebudu se vracet ke koňským povozům, ale i takový dopis dával šanci postát: najít papír, obálku, známku a nakonec – dojít na poštu. Dnes sedneme k počítači a během pěti vteřin napíšeme a rozhodneme pomocí e-mailu cokoliv. I takový telefon býval dříve na „dlouhé lokte“. Toho, s nímž jsme chtěli mluvit, musela spojit centrála, pak ho, řekněme, hledali po budově – nenašli – a my jsme si mohli svůj požadavek či rozhořčení rozmyslet, mohli jsme ho strčit do té nejspodnější zásuvky.

Dnes zavoláme dotyčného na mobil, který nosí stále u sebe, a pokud ho má puštěný, i o půlnoci, jak na nás šly černé myšlenky, zatepla mu je můžeme sdělit a vyhlásit mu válku, dát výpověď, požádat o rozvod, vynadat mu nevybíravými slovy. Naprosto dokonale k podobnému neuváženému jednání svádějí SMS zprávy. Vyťukáme rychle písmenka (hlavně se nemusíme zdržovat tím, co ten druhý na náš názor řekne) a během několika málo okamžiků můžeme změnit osud několika lidem, přinejmenším jim zkazit náladu.

Ale nechci argumentovat osobním jednáním, které stále můžeme mít pod kontrolou. Těžší situace je, když jsme k podobně rychlému jednání nuceni v zaměstnání a podle rychlosti také hodnoceni. Požadavkem doby je stále větší výkon za stále nižšího počtu zaměstnanců ve stále kratším čase.

Největší hříšník je dnes ten, kdo málo pracuje. S kýmkoliv mluvíte, všichni pracují od rána do večera. Hlavně mladí a těch je mi líto, protože mládí uteče... Zdá se mi, že ten, který by připustil, že dnes třeba nedělal nic – jen koukal z okna a přemýšlel o životě – byl by zcela jistě hoden oběšení.

Ale kam vede tenhle zběsilý závod? Kdo (nebo co) bude stát v cíli? Znamená to snad, že kdo doběhne první, bude spasen? Jistě jsme díky technice a novým vynálezům poznali víc než naši předkové. Poznali jsme vzdálené země, podmořské dno, daleké galaxie, cizokrajná zvířata, máme mnohem více zážitků a poznatků než oni, kteří třeba za celý život neopustili rodnou vesnici. Máme tak zvaný rozhled. Ale víme o životě skutečně to podstatné?

Na začátku minulého století napsal A. Jarry, francouzský spisovatel, novelu s názvem „Nadsamec“. Hrdina povídky je takový superhrdina, že se pustí do závodu s lokomotivou a ten závod vyhraje. Autor to myslel jako legraci, ale tahle legrace se postupem doby stala výmluvným symbolem celé jedné epochy. Kdyby někdo zkoumal nejčastěji užívané slovo kolem vánoc, nebylo by to žádné „alelujá“, ani „Ježíšek“, byla by to, myslím, honička a šťvanice. Kdo se totiž šťve, je úspěšný člověk, je to maratonec, který dokáže předhonit lokomotivu.

Kdysi se vykládal takový vtíp: Do továrny na výrobu žárovek přijde firma, která má vedení doporučit úsporná opatření. Její lidé prolezou celou fabriku i přilehlé budovy a v jedné z nich, v nejvyšším patře, v jedné malé kanceláři najdou člověka, který nedělá nic a má nohy na stole. Firma při své první schůzce s vedením továrny jmenuje jako prvního tohoto drzého člověka, který evidentně nic nedělá a ani se nenamáhá nějakou činností předstírat. „*Pane řediteli, doporučujeme toho člověka vyhodit! Na stole měl několik prázdných papírů a tužku – kromě nohou, které vůbec nesundal, a to ani před námi!*“ Správný ředitel se omluvně usměje: „*Děkuju za doporučení, pánové. Ale toho člověka bych si raději ponechal. To byl pan Thomas Alva Edison.*“

Nechci se zastávat jedinců, kteří stále ještě mají tu troufalost, že žijí mezi námi a prostě nedělají (ať už zdánlivě nebo opravdu) – nám všem na očích – nic. Třeba sedí v kavárně, čtou si noviny a občas pohlédnou na nás, co běžíme po ulici. Vždyť přece dnes každé malé dítě ví, že: *Arbeit macht frei!* A nemusíme už zdůrazňovat, nad jakým vchodem to heslo viselo.

Závod a honička jsou soudobým životním stylem. A běda těm, kdo neběží. Běda těm, kdo se ani nepřihlásí na start. Běda těm, kdo aspoň třikrát za dopoledne neproběhnou po chodbě s lejstry v náruči a nesetřou pot z čela před šeffovými dveřmi. Musíme přece předhonit lokomotivu.

Věra Eliášková

MODLÍ SE LIDÉ V NAŠEM STÁTĚ?

V poslední době jsem měl možnost v rámci jednoho výzkumu hovořit s lidmi různého stáří o modlitbě. Naprostá většina lidí mi zcela suverénně řekla: „Já se nemodlím nikdy“. Přitom ovšem po chvíli v jiné souvislosti titíž lidé říkali věci jako „*Doufám, že mne zde Pán Bůh nechá ještě dost dlouho, abych...*“ nebo „*Prosím Boha, aby se syn uzdravi...*“ atd. Další lidé, když jsem se jich zeptal, jestli se modlí, mi říkali „*No, já chodím do kostela, ale jenom občas.*“ To mne přivedlo k tomu, že jsem se začal s lidmi bavit na téma modlitby, ať již se považují za věřící nebo ne. Zjistil jsem, že naprostá většina lidí vůbec nechápe, co vlastně modlitba je.

Na jednu stranu se nedivím. Dlouhá léta ateistické výchovy ve škole a ve společnosti, přičemž rodiče tomu nejenom nebránili, ale často tento trend dokonce sami aktivně podporovali, stále rostoucí vliv materialistického přístupu k životu, to všechno přináší své ovoce. Církve většinou zatím nenacházejí způsoby, jak tomu v širším měřítku čelit. Podle sociologické studie Zdeňka Nešpora „Současná česká religiozita“ sice opět hraje náboženství stále větší roli ve veřejné sféře, ale spíše praktickou činností, např. charitativní, bez prostoupení života modlitbou a naopak.

Mám pocit, že naši duchovní v tomto směru málo vyvíjejí potřebnou aktivitu, pokud si s celou problematikou vůbec vědí rady. Nesmíme zapomínat, že rovněž vyrůstali v ryze ateistickém prostředí. Dostal se mi např. do ruky letáček pastoračního střediska pražského arcibiskupství římsko-katolické církve, které nabízí určitou pomoc v tomto směru a vychází přitom z konstatování, že se lidé *ptají „jak se mám modlit“* nebo říkají „*neumím se modlit*“. Jenže lidé říkají: „*Proč bych se měl modlit? Mě to nezajímá.*“ nebo „*žádnou modlitbu nepotřebuji*“, případně „*prosím vás, to je přece už dávno pobožnickářský přežitek*“. Jistě to každý z nás dobře zná ze svého okolí, mnohdy i nejbližšího.

Co bychom tedy měli dělat? Co od nás Bůh chce? Můžeme si o tom přečíst mnoho návodů, pojednání, úvah předních teologů, rady i učitelů církve, ale je to to pravé pro dnešního člověka v naší zemi? Podívejme se do Písma. Když čteme pozorně Písmo Starého i Nového zákona, vidíme zřetelně, že Bůh má nejenom smysl pro humor, ale že chce, aby život a existence každého stvoření byla naplněna radostí jak jeho samého, tak celého jeho okolí. A to je základ modlitby jako způsobu života.

Ve své poslední rozmluvě s apoštoly Ježíš Kristus, který podle svých vlastních slov je *cesta, pravda a život*, říká učedníkům a s nimi i nám, abychom jednali podle příkladu, který nám dal. Z evangelií vidíme, že byl neustále ve styku s Bohem, tedy žil životem modlitby. A v „*Otčenáši*“, který nám dává jako model modlitby, vidíme, co je obsahem modlitby: chvála Boha a pokání. To, co je již mnohokrát různými způsoby řečeno ve Starém zákoně. Krásně to je např. u proroka Izaiáše, v žalmech, v Jeremiášově pláči nebo u Joba.

Slova, kterými se modlíme, by měla podle Ježíšova návodu být slovy chvály a pokory, slovy pokání. A tento postoj – v dnešní době přeplněné slovy – je třeba vyjadřovat svým jednáním, činy. „*Jděte do celého světa a kažte evangelium*“, je psáno u Marka, to jest radostnou zvěst, tedy radost. Zde je třeba podotknout, že pro hluboce věřícího člověka je zdrojem radosti všechno, co mu Bůh dává, tedy i utrpení a smrt. Vzpomeňme si třeba na Františka z Assisi.

Tím chci říci, že modlitba nemá být snůškou žádostí a žebronní. Vždyť Bůh přece ví, co potřebujeme, lépe než my. Modlitba je rozhovor (nebo nástroj rozhovoru) mezi člověkem a jeho Stvořitelem. Ti dva jsou si skutečnými **partnery**: oba, jako jediní v celém řádu stvoření, disponují svobodnou vůlí. Kromě toho je člověk pozván Bohem, Stvořitelem, ke spolupráci na stvořitelském díle. Takže i když náplní modlitby je výraz pokání, pokory a chvály, jedná se o rozhovor dvou přátel, spolupracovníků. Vzpomeňme si, jak hovořila s Bohem Terezie z Avily – odmlouvala, diskutovala, hádala se. Nejinak Ignác z Loyoly a další osobnosti křesťanství, ale i Starého zákona. Vezměme rozhovor – modlitbu – Abrahama s Bohem v Sodomě. Abraham se s Bohem normálně hádal, nebo lépe řečeno handrkoval. Modlitba je paritní rozhovor dvou svobodných bytostí, která se má odehrávat v „*prostoru*“, který je k tomu určen, a kam nemůže vstoupit nikdo kromě Boha a dotyčného člověka: ve svědomí.

Ježíš se jistě také modlil tak, že hovořil s Bohem. Na mnoha místech v evangeliích čteme, že odešel někam na osamělé místo, nejraději v noci, aby byl sám, a tam hovořil s Bohem. Jinak ale jeho modlitbou byl jeho život, činy, učení, všechno co dělal. Podobně pak jednali první následovníci Krista. A strhávali za sebou lidi. A opět – když se pozorně začteme, vidíme, že dokonce i v okamžicích smrti z nich vyzařovala do okolí radost.

Tak i my bychom měli přestat chápat modlitbu jako odříkávání nějakých textů, ale místo toho bychom ji měli pojímat jako vztah radosti, naděje, pokoje. Vztah, který není založen na nějakém povídání, ale na našem **postoji a jednání**. Řečí mají všichni dost. Musíme se dopracovat k pochopení, že modlitba, to jsme my, náš vztah k Bohu, náš radostný a laskavý postoj k lidem a ke všemu stvoření. Pak začne být pro lidi modlitba zajímavá, začne pro ně mít význam.

Nesmíme si dělat iluze, že modlitbu někdy opravdu pochopíme v celé její hloubce a šíři. Trochu nám může k jejímu pochopení napomoci, budeme-li ji pojímat jako rozhovor, jak jsem se již zmínil. A také vědomí, že pravou modlitbu se sice modlíme my, ale inspirování Duchem svatým, kterého jsme dostali. Řiďme se opravdu příkladem Ježíše Krista a usilujme o lásku a pravdu. Edita Steinová jednou řekla: „*Mou jedinou modlitbou je má touha po pravdě.*“ Do dejme k tomu ještě touhu rozdávat radost a lásku.

Jiří Tůma

CO BYLO

Františkánská pouť na východ

Místní společenství SFRŽ u sv. Anežky v Praze na Spořilově uskutečnilo ve dnech 4. – 12. srpna 2007 pouť do Pobaltí. Zúčastnilo se jí 36 poutníků zdaleka nejen ze spořilovského společenství. Náš program byl velmi zajímavý a pro většinu vedl úplně neznámými místy. Posuďte sami:

- Úvodní mši svatou koncelebrovali oba naši kněží - P. Stanislav Hošek z Jílového a P. Václav John z České Třebové v bazilice P. Marie na Svatém Kopečku u Olomouce.
- V bazilice P. Marie ve Frýdku-Místku, kde jsme se sešli s poslední účastnicí zájezdu, jsme si mimo jiné prohlédli nádhernou výstavu květinové výzdoby kostela, která zde právě probíhala.
- V polském Skočově jsme se podívali na dům, ve kterém se narodil sv. Jan Sarkander, a také navštívili farní kostel, ve kterém byl pokřtěn.
- V Čenstochové jsme se zúčastnili sobotní vigilie i ranního odkrývání milostného mariánského obrazu.
- Ve starobylém litevském městě Kaunasu jsme si prohlédli znovuobnovené církevní stavby – katedrálu, františkánský kostel, arcibiskupský seminář a další.

- Jedním z hlavních bodů naší poutě byla návštěva Hory Křížů – jsou jich zde desetitisíce. (viz foto). Nepodařilo se je trvale odstranit ani carské ani sovětské vládě. Byl zde na návštěvě svatý otec Jan Pavel II. My jsme měli mši svatou v novém kostele při františkánském klášteře.

- V hlavním městě Lotyšska jsme opět ve stopách Jana Pavla II navštívili obnovenou katedrálu sv. Jana Křtitele a baziliku Panny Marie

- V estonském Tartu cíli naší cesty jsme se setkali s našimi františkánskými sestrami z Olomouce sestrou Vojtěchou, Hyacintou a Benediktou. Česká misie byla založena v roce 1926 a v roce 1997 opět obnovena. Sestry zde mají klášter, vedou katolickou školu (jedinou v Estonsku) a starají se i potřeby farnosti ve spolupráci s panem farářem Michaelem, který je z Chile.
- Spolu se sestrami jsme jeden den věnovali návštěvě hlavního města – Tallinu. Měli jsme příležitost na svátek sv. Dominika v jediném tallinském kostele – nyní již katedrále sv. Petra a Pavla v areálu dominikánského kláštera (opět již funkčního) zde prožít koncelebrovanou mši svatou. Samozřejmě, že jsme si se zájmem prohlédli i další chrámy – pravoslavnou katedrálu i starobylý luteránský kostel.
- Velkým zážitkem byla i návštěva ženského pravoslavného kláštera v blízkosti Čudského jezera.
- Na zpáteční cestě přes Lotyšsko jsme měli mši svatou v největším mariánském místě – Agloně a to přímo nad hlavním oltářem u posvátného obrazu Bohorodičky. Kostel i celý areál poutního místa nad krásným jezerem byl kompletně obnoven. I zde jsme byli ve stopách Jana Pavla II.
- Prohlídku hlavního města Litvy jsme zahájili návštěvou nejznámějšího poutního místa v Pobaltí – u svátostného obraz Panny Marie Ostrobramské (Jitřní brána). Poutní místo je skutečně v městské hradební bráně a bylo funkční i za sovětské okupace. Po mši sv. jsme navštívili i nádherně obnovenou katedrálu, která v době okupace byla přeměněna na museum.
- Posledním bodem naší pouti byla naše účast na nedělní mši sv. v universitním kostele a návštěva katedrály sv. Jana Křtitele – též kompletně po válce obnovena.

Cyrlometodějská pout' 2007 – XXVI. Ročník

V roce 1982 se domluvili tři terciáři o konání pěší pouti z Levého Hradce na Velehrad. A ještě s dalšími se vydali na cestu 19. února po mši svaté, kterou na Levém Hradci sloužil tehdy otec kardinál Tomášek přesně na výročí zvolení sv. Vojtěcha prvním českým biskupem právě zde na Levém Hradci. Vyšlo nás okolo deseti a zároveň s těmi, co vyšli z Nového Jičína nás došlo po 13. etapách na Velehrad přes čtyřicet. Zde jsme se po mši sv. sešli u hrobu dalšího terciáře – arcibiskupa Cyrila Stojana a přečetli dopis od kardinála Tomáška. A tak se chodilo i v následujících letech. Některou etapu jsme šli pouze čtyři na některou nás přišlo přes šedesát.

V roce 2001 na Velehrad vyrazili poutníci z farnosti Velké Meziříčí. Další proud z Vranova nad Dyjí a další z Víru a Svatky. A tak jsme se domluvili a od roku 2002 s námi na Levém Hradci nezahajují jenom poutníci z Nového Jičína, ale také z Velkého Meziříčí. A my potom směřujeme Netína a přes Velké Meziříčí, Tišnov a Křtiny putujeme společně na Velehrad.

A tak tomu bylo i letos. Na mši svatou Na Levém Hradci se nás 17.2. sešlo přes sedmdesát a 52 nás vyrazilo na první etapu – do kostela s. Alžběty v Praze – Kbelích, abychom si tak připomněli rok sv. Alžběty a výročí jejího narození. V dalších sedmi etapách jsme pokračovali až do Netína – tam nás došlo devatenáct. A 19. srpna nás odtud vyrazilo společně již 42, další den z Tišnova 62, další ze Křtin 82 a v Račicích jsme se spojili s proudem z Víru (bylo jich 72). Předposlední den v pátek 24. 8. nás vyšlo z Milonic 170 a z dalších míst – Vranova nad Dyjí/Znojma 164, další z Olomouce a i odjinud a tak se nás sešlo na Klimentku přes 370. A poslední den dorazili další poutníci a tak ve dvou proudech – z Boršic a Buchlovic – nás šlapalo na Velehrad 660. Mnoho jich přijelo autobusy přímo na Velehrad, takže na poutní mši svaté ve 12 hodin, které předsedal otec biskup František Lobkowicz a koncebrovalo 15 kněží, bylo přítomno více než 1000 poutníků. Dílo, které před 25 léty založili sekulární františkáni, se rozrůstá - i přesto, že nás františkánů chodí málo.

A jak vypadá duchovní program v jednotlivých etapách?

Základem je modlitba všech čtyř růženců, tak jak bylo projednáno s otcem kardinálem Tomáškem již od prvního ročníku:

- Radostný růženec za církve v naší vlasti,
- Růženec světla (vložen dodatečně) za mír a pokoj,
- Bolestný růženec za potřeby a na úmysl poutníků a jejich blízkých i těch, kdo jim během cesty pomáhají,
- Slavný růženec na úmysl sv. otce a za potřeby církve ve světě.

Další částí je duchovní program a podněty k rozjímání – v letošním roce bylo tématem sedm darů Ducha sv. a – jak řekl otec Jan Peňáz – prosíme o sedm darů Ducha sv., kterými nás posiluje a osvěcuje, abychom se dobře rozhodovali a správně jednali:

- O dar moudrosti prosíme, abychom rozpoznali pravé životní hodnoty Mt 7, 24 – 29.
- O dar rozumu prosíme, abychom pravdám Božím správně porozuměli Lk 12,13 – 27.
- O dar rady prosíme, abychom se ve složitých životních situacích správně rozhodovali Mt 7, 21 -23.
- O dar síly prosíme, abychom vytrvali v nadměrně těžkých situacích (viz. sv. Štěpán) a abychom měli odvahu vykonat, to, co od nás Bůh žádá Mt 10, 11 – 20
- O dar umění (poznání, vědění) prosíme, aby nás věci stvořené vedly k poznání Stvořitele – našeho nejvyššího Pána Mt 16, 20 – 27.
- O dar zbožnosti prosíme, abychom se modlili rádi, upřímně a s důvěrou. Mt 6, 5 – 15.
- O dar bázně Boží prosíme, abychom si vážili víry a milosti posvěcující a nebáli se ničeho, kromě hříchu Lk 12, 1 – 12.

Program doplňují písně, rozhovory s ostatními poutníky i chvílky ticha pro zamyšlení. Je zde i příležitost k svatě zpovědi – doslova za pochodu.

A tak vás Národní rada SFRŽ všechny zve na zahájení XXVII. Ročníku, které bude na Levém Hradci mší svatou v pátek 15. února v 17.hod.s následnou etapou do komunitního centr Matky Terezy v Praze – Hájích.

František Reichel

CO BUDE

Pout' na Petříně v Praze

Milé sestry a bratři, srdečně vás zveme na tradiční pout' na Petřín k zahájení nového školního roku, která se uskuteční v neděli 9. září 2007. Začátek ve 14:00 u prvního zastavení Křížové cesty Přijďte se s námi společně pomodlit za děti, studenty, učitele i rodiče a prarodiče a vyprošovat všechny potřebné mi-

losti do dalších dnů a měsíců. Křížovou cestu povede O. Michal Pometlo, OFM. Po jejím skončení zakončíme pobožností u sochy Panny Marie z exilu.

br. Jan od +

Pout' na Hrádek u Vlašimi 2007

Tradiční pout' směřující do známého duchovního centra v Hrádku u Vlašimi je významně spojena s osobností P. Alois J. Moce, OFM, s jehož působením je neodmyslitelně spojeno hnutí sekulárních františkánů u nás.

Letošní pout' se koná v sobotu 15. září 2007. **Mši svatou bude slavit otec Jiljí Příbyl OFM ve 12 hodin.** Otec Jiljí též putoval na Hrádek s otcem Aloisem a mši sv. bude sloužit za něho. Sraz pěších poutníků je jako každoročně na dolním náměstí ve Vlašimi v 9 hodin. Na Hrádek půjdeme po značené turistické cestě (asi 5 km). Sraz u kapličky se studánkou před Hrádkem je v 11 hodin. Motoristé však mohou přijet autem až před hrádecký kostel. Podrobnosti jsou v Příloze č. 5.

Transitus sv. Františka

Uskuteční se jako každoročně ve středu 3. října po večerní mši svaté v kostele P. Marie Sněžné (tj. od 19.00). Requiem za zemřelé terciáře se uskuteční v pá-

tek 2. listopadu v kapli sv. Michala u Panny Marie Sněžné od 16:00. Hlavní celebrant bude O. Michal Pometlo, OFM. Těšíme se na viděnou. br. Jan od +

Požehnání pamětní desky JUDr. Františka Noska, OFS

Dr. Nosek byl významným katolickým činitelem předválečné doby. V sobotu dne 6. října 2007 v 15 hodin bude za něj obětována mše svatá v blízkém kostele sv. Cyrila a Metoděje na Karlínském náměstí. Hlavním celebrantem bude otec Antonín Klaret Dabrowski OFM.

Po mši sv., tj. asi v 16 hodin, odejdeme k pamětní desce (asi 200 m) a otec Antonín ji požehná. Na závěr vás zveme ke kratšímu posezení a rozhovoru na karlínskou faru v Křížíkově ulici. Podrobnosti v Příloze 3.

ORDO FRANCISCANUS SAECULARIS

Consilium Internationale
Via Vittorio Putti, 4 / int. 6 - 00152 Roma
Tel. e Fax +39 06.45424639
E-mail: ciofs@ciofs.org
www.ciofs.org

Circ. 55/02-08

Řím, 25. července 2007
Národním radám SFŘ
Členům mezinárodní rady SFŘ

Milé sestry a bratři,

v příloze vám zasíláme písemné stanovisko, které připravila NGO Franciscans International pod názvem „**Lidská práva, chudoba a extrémní bída**“ („Human Rights, Poverty and Extreme Poverty“). Pojednání bylo napsáno na základě odpovědi na dotazník, který byl rozeslán františkánským bratřím a sestrám, pracujícím s chudými lidmi a zahrnuje všechny světadíly a všechny větve františkánské rodiny. Dokument je zpracován jako nástroj k pozvednutí problému chudoby a mimořádné bídy na národní, oblastní a mezinárodní úrovni a k tomu, aby františkánské rodině umožnil předložit svůj zájem a doporučení státům a různým institucím a odborníkům ve Spojených národech. Na stránce www.franciscansinternational.org je dostupný v angličtině, franštině, španělštině, italštině a němčině.

„Zásadním je, aby se všichni dozvěděli více o chudobě a bídě, čelili jí namísto ‚zabraňování‘, a všichni a každý z nás aby se cítil členem lidské rodiny. Všichni můžeme přispět, každý podle svých prostředků a schopností, k odstranění chudoby“ (Human Rights, Poverty and Extreme Poverty Position Paper, Franciscans International, March 2007).

Přečtení tohoto pojednání by vás mělo podnítit a více vás seznámit s tímto problémem lidstva a s tím, jak se k němu postavit. S poděkováním Franciscans International rozšiřujeme tento dokument do celé františkánské rodiny k podpoře její práce při poskytování hlasu chudým a k zajištění opravdových kladných změn v lidské rodině.

Bratrsky

Doug Clorey,

Coordinator,
Presence in the World Commission

Kompletní text pojednání je v příloze č. 6

Jiří Tůma OFS

Nevyzpytatelné Boží cesty

Sedí babička v parku na lavičce a modlí se: „*Pane, já už jsem zase nevyšla s duchodem, pošli mi, prosím, nějak stovku.*“

Zaslechne to nějaký mladý muž a říká jí: „*Prosím vás, babičko, přece nebudete věřit takovým pověrám ... Tady máte padesátikorunu a už se nemodlete.*“

Babička chvíli počká, až se onen muž vzdálí a pak říká: „*Děkuju Ti, Pane. A příště mi to, prosím, neposílej po takovém neznabohovi*“

Převzato z Terciářských listů
Plzeňského zpravodaje bratří a sester SFŘ

Lidé kolem nás

Do místnosti ke mně vešla asi padesátiletá paní. „Mohu Vám v něčem pomoci?“ ptám se. Rozplakala se a pak se s přestávkami pustila do vyprávění smutného příběhu.

Její dcera se před pěti lety provdala. V současné době mají mladí manželé pětiletého syna. Nemohou se však na ničem dohodnout a tak se rozvádějí. „A ještě k tomu ty knihy, ti lidé, ti to zavínilí,“ říká paní. Ptám se, jací lidé, jaké knihy a co to měly zavinit? Paní vysvětluje, že se jí dcera brzy po svatbě svěřila, že jí manžel vzal do nějaké společnosti, či klubu. Přítomné představil své manželce jako své přátele. Pak se začali objevovat i v rodině. A s nimi i knihy a časopisy „Duše východu“, „Biotronické seance s TV“, „Seance“, „Nebezpečné minulé životy“, „Osud v kartách zakletý“ apod. Manželé sledovali televizní vysílání s touto tematikou, studovali „Svítání okultismu“.

Manžel nutil svou ženu k dodržování různých diet, dítě začalo být plačtivé, bledé, nesmělo si hrát s ostatními dětmi, aby se prý nenakazilo nějakou chorobou, otec přinášel prapodivné kamínky, nutil svou ženu chodit na různé přednášky s tím, že jinak jim dítě zemře, mluvil o minulém životě apod. Také prý skládali nějakou přísahu. Paní, babička malého chlapce, z toho byla nešťastná. Nevěděla, jak dceři a vnoučkovi pomoci. V rodině byly hádky na denním pořádku, otec často odcházel a mizely i peníze. Za různá léčiva, úkony, předměty, amulety aj. Babička měla dojem, že se všichni „zbláznili“.

Dcera dávala často chlapce babičce na hlídání a chodila si stěžovat. Babička doporučovala své dceři manželskou poradnu nebo lékaře, dcera však odmítala s tím, že by se jí její manžel mstil, že jí vyhrožuje, že si vezme dítě. Začala požívat alkohol. Babičce, tedy své matce, řekla, že je to jedno, protože nechce dělat, k čemu jí manžel nutí a on zase odmítá dohodu. Chlapeček nesměl mít doma žádné zvíře a jednou babičce řekl, že kočka je jeho teta, která dávno zemřela. Otec di-

těte nakonec zakázal babičce k nim chodit.

Babička seobrátila na lékařku, ale ta mohla zařídit pouze vyšetření dítěte. Bylo zjištěno, že dítě trpí nedostatkem bílkovin. Pak se k lékařce dostavil otec a zakázal jí ošetřovat dítě bez jeho vědomí, protože matka prý je duševně nemocná a oni se budou stěhovat blíže k léčebně, kde bude matka ležet. Ta však zmizela, protože se bála, že by jí manžel dal do ústavu pro duševně nemocné.

Babička se vypravila za svým zetěm. V bytě byla nějaká paní, která odmítla babičku pustit dál s tím, že otec dítěte je na přednáškách DUBu, což jest, jak bylo babičce vysvětleno, Duchovní Univerzita Bytí. Po nějaké době babička zkusila znovu navštívit vnoučka, ale ten se odstěhoval se svým tatínkem k jeho rodičům. Zde byla babička přijata chladně s tím, že otec podal žádost o rozvod a o dítě je dobře postaráno.

Babička ohlásila zmizení své dcery na policii. Po nějaké době byla nalezena ve stavu těžké opilosti a musela být léčena na protialkoholním oddělení. Nepřipadalo do úvahy, že by jí v té době mohlo být dítě svěřeno do péče.

Jak to bude dál?

Tento příběh není tak mimořádný, jak by se mohlo někomu zdát. V současné době poskytuje náš „trh“ opravdu značnou zásobu léčitelů, od dobrých až po takové, kteří nabízejí opravdu všechno možné, až po šarlatánství, které může vážně poškodit duševní stav a následně i fyzický stav osob, které jim začnou bezpodmínečně věřit a slepě je poslouchat. Někteří z těchto léčitelů používají různých způsobů, jak se zmocnit lidí, kteří jsou bezradní, chtějí v něco věřit a chytají se doslova všeho. Někteří z nich využívají lidi, kteří jsou v nějaké nouzi, s dobrým úmyslem, jiní s vědomím, jak použít svou moc nad druhým, někdo za účelem obohacení se, další za účelem získání vlastní popularity a slávy, bez ohledu na to, jaké ovoce jejich působení přináší. Mnozí z těchto léčitelů by sami potřebovali léčení a pomoc. Jiní ovšem jednájí s plným vědomím zla.

Budme opatrní a pozorní. Pozorní vůči svým bližním, kteří potřebují pomoc a tak se často dostanou na nesprávnou cestu. Vždyť tu správnou cestu známe, Kristus nám ji jasně vyznačil.

PhDr. Irena Lesová, OFS

Ze života společenství SFŘ

Pout' seniorů do Hájků

V minulém čísle zpravodaje byl uveden program této pouti. Teď tedy osobní svědectví o tom, jak to tam skutečně proběhlo.

Místní společenství SFŘ u sv. Anežky v Praze na Spořilově letos jako tradičně tj. ve čtvrtek 24. 5. uspořádalo pro seniory pěší pout' po poutní cestě, která vedla za strahovského kláštera do kláštera v Hájků. Podél cesty bylo kdysi 20 kapliček, které vznikly z darů různých dárců. Nyní je perfektně obnovena poslední téměř tříkilometrová část z Hostivic – Litovic. Bylo zde znovu vysázeno 120 lip a také kompletně obnovena poslední kaplička.

Letos nás šlo po této trase téměř třicet a její délka nám stačila k tomu, abychom se zde pomodlili celý růženec. Po příchodu jsme si v klášterním areálu nejdříve prohlédli loretánskou kapli, která byla vystavěna v roce 1623, a potom i celý františkánský klášter (začal se stavět v r. 1671). V roce 1950 komunistický režim při rušení klášterů zde vytvořil internační klášter pro řeholníky. A právě dva ze zde internovaných kněží zde o této naší pouti koncelebrovali mši svatou – náš duchovní asistent otec Řehoř Mareček, OFM a otec Benedikt Holota, OFM (který zde byl právě na dovolené). Cesty Boží jsou opravdu nevyzpytatelné!

Závěrečná poznámka: Celý areál kláštera je pomalu obnovován a funguje díky neúnavné práci a službě manželů Langových. Jako důchodci věnují obnově a provozu klášterních budov veškeré síly, ale ty s věkem postupně ubývají. Neměl by někdo z členů nebo příznivců SFŘ zájem pokračovat v této práci a službě? Je zde i vhodné ubytování. Rád sdělím podrobnější informace tel. 241 950 251 nebo E-mail: f.reichel@volny.cz.

František Reichel.

---

*Myslím, že dnes je svět úplně převrácený a tolik utrpení je v něm proto,
že je tak velice málo lásky v domovech a v rodinném životě.
Nemáme čas pro své děti, nemáme čas pro sebe navzájem, není čas, abychom se těšili jeden z druhého.
Matka Tereza z Kalkaty*

Ohlédnutí za oblastním setkáním v Miloticích

V poslední červnovou sobotu se uskutečnilo v chrámu Páně Všech svatých a na faře v Miloticích na Kyjovsku oblastní setkání sekulárního Františkánského řádu. Pozvání místních Františkánů přijalo bratrské společenství z Hodonína, Popovic, Malenovic a Uherského Hradiště. I když mají tato setkávání v okolí dlouhou tradici, v Miloticích jej pořádali poprvé. O to větší byly obavy zdejšího společenství, zda se důstojným způsobem a bezchybně zhostí svého úkolu. A proto nenechali nic náhodě.

Setkání začalo už dopoledne v přeplněném kostele mši svatou, slouženou novoknězem Jakubem Františkem Sádilkem z Prahy, který v místním řádu působí jako duchovní asistent. Právě jeho nedávné kněžské svěcení a udělení novokněžského požehnání dodalo společnému setkání zvláštní duchovní ráz. U oltáře však nebyl novokněz Jakub sám, celebulovalo zde hned devět kněží. Pro hosty z jiných farností byla nevšední a milou podívanou hojná přítomnost krojované mládeže v malebném kyjovském kroji. V krojích přišli zahrát i mladí muzikanti z místní dechové hudby, kteří sýtlými tóny dechových nástrojů slavnostní mši po hudební stránce ozvláštnili. Plni milosti z právě ukončené eucharistické oběti se účastníci odebrali na faru, kde setkání pokračovalo společným agapé a besedou s Otcem Jozefem, správcem farnosti, a již zmíněným novoknězem Jakubem. Po plodné besedě kolem třetí hodiny proběhla krátká adorace a svátostné požehnání, a poté se již účastníci, ač neradi vraceli do svých domovů.

Za organizací společného setkání je „podepsána“ skupina místních Františkánů, kterým patří dík za zprostředkování příjemné atmosféry, a za to, že všichni zúčastnění mohli odejít s pěknou vzpomínkou na společně prožitý den. Poděkování zaslouží Otec Jozef Chovanec za svůj obrovský podíl odvedený na této akci. Sami Františkáni se skromností sobě vlastní (po vzoru svatého Františka), a popravdě odpovídají, že zvládnuté setkání není jejich zásluhou, to působení Ducha Svatého dokázalo vytvořit z pouhého společenství opravdu mohutnou duchovní sílu. A pokud jsem úvodem zmiňoval rozpaky z premiérového uspořádání, obavy místních se naštěstí nepotvrdily a milotičtí v čele se svým duchovním pastýřem obstáli velmi dobře. Jejich snahou je, aby podobné pocity jako oni, sdíleli všichni ti, kteří se v sobotu 30. června vypravili na Moravské Slovácko, do malebné obce Milotice, aby zde veřejně prezentovali svůj nezlomný náboženský postoj a příslušnost k řádu, jehož zakladatelem byl svatý František, a jehož jménem je řád zaštitěn.

Josef Levek

INSTITUT FRANTIŠKÁNSKÝH STUDIÍ

Konečně jsem uzavřela seznam přijatých posluchačů na IFS, je v připojeném souboru. Ještě se mi hlásili další lidi do Prahy, ale musela jsem to už ukončit. Pán nám přes všechny překážky poželal, máme letos 105 posluchačů. Minulý rok jsme měli 86.

Statistika vypadá následovně:

Celkem posluchačů a posluchaček v šk. r. 2007-2008	105
Z toho přihlášeno ke zkouškám celkem	41
ke zkouškám v Praze	25
ke zkouškám v Olomouci	16
Celkem posluchačů a posluchaček v Praze	64
Celkem posluchačů a posluchaček v Olomouci	41
Posluchači a posluchačky I. ročníku	45
Posluchači a posluchačky II. ročníku	41
Posluchači a posluchačky III. ročníku	7
Posluchači a posluchačky IV. ročníku (stálá formace)	12
Bratři I. řádu	6
Sestry františkánských řeholních společenství + přidruž. sestry	28
Bratři a sestry SFŘ	36
Bratři a sestry, kteří nejsou členy žádného frant. společenství	35

S pozdravem SM Ludmila Pospíšilová OSF

Poznámka:

Z údajů sestry Ludmily je vidět, že sekulární františkáni představují nejpočetnější skupinu! Seznam členů SFŘ, kteří navštěvují Institut františkánských studií, je v příloze č. 4

Z jednání Národní rady

Národní rada na svém jednání v Brně 21. července 2007 mimo jiné přijala následující rozhodnutí:

(1) Celostátní akce

- Františkánská pouť na Hostýně spojená se seminářem 21. – 23. 9. (viz samostatná Příloha č. 1)
- Bratrská a pastorační vizitace Mezinárodní rady během pouti na Hostýně – navštíví nás zástupce Mezinárodní rady Tibor Kauser (Maďarsko) a jako generální duchovní asistent náš dobrý známý Samy Irudaya z Indie.

(2) Komunikace uvnitř i vně

- Pamětní deska Dr. Noska byla instalována na domě čp. 3 na ul. Peckova v Praze Karlíně a její slavnostní odhalení bude 6.10.2007 po mši svaté v Karlíně, jež začíná v 15.00 hod. Náklady činí 16.000,- Kč a budou uhrazeny z fondu určeného k podpoře památky Františka Noska.
- Po realizaci opatření přijatého na předchozím zasedání NR se skluz v termínech konání volebních kapitul u MBS výrazně zmenšil, u BPV by se měl do roka odstranit. V příloze je aktuální kalendář vizitací a kapitul.

(3) Formace

- Formační materiály k Roku sv. Alžběty dále zajišťuje s. M. Magdalena Janáčková (samostatná příloha č. 2)
- Pouť na hrad Wartburg se bude konat 31.5.-1.6.2008. Br. František Reichel zajistil i duchovní asistenci.
- Po připomínkách byly texty formace uchazečů o členství v SFŘ vypracované br. Václavem Němcem dány k dispozici zájemcům z řad SFŘ (budou na www.sfr.cz a současně je možno o ně zažádat na adrese info@sfr.cz případně sekretariátu NR)

OPAKOVÁNÍ důležitých informací

Zpravodaj:

Jak už jsme vás minule informovali, je naším záměrem po zániku Poutníka obohatit tento náš Zpravodaj o příspěvky, které by mohly napomoci hlubšímu poznání života místních společenství, stejně tak i života SFR na národní i mezinárodní úrovni. Dále bychom chtěli poskytovat podněty pro konkrétní program setkání MBS a texty s určitou formační hodnotou. Jak by mohl vypadat za čas výsledek? To samozřejmě podstatně záleží i na vás, na tom, jestli nabídnete svoje zkušenosti, otázky a svědectví o hledání i nalézání františkánské cesty v dnešním světě, úspěchy a třeba i to, co se tak úplně nepovedlo – nám ostatním. Jestli budete stát o skutečný dialog, o bratrské sdílení s námi ostatními.

Současné je mimořádně důležité, aby se změnil i přístup ke Zpravodaji v těch společenstvích, kde dosud zůstal „majetkem“ ministra či jiného člena MBS, který ostatní „informoval“ o tom, co pokládal ze Zpravodaje za důležité. Ve Zpravodaji je už dnes řada článků, které není možno zprostředkovat dobře tím, že se „informuje“ o tom, co v nich je. Charakter těch článků vyžaduje, aby si je člověk skutečně sám přečetl, při jejich čtení si prožil to, co se mu autor snaží sdělit. Jde zejména o svědectví, komentáře, krátké úvahy či jiné názorové a duchovně bohaté články, které nemají „informovat“, ale formovat – a právě proto vyžadují vlastní aktivní vklad čtenáře. Prosim proto všechny, kteří mohou podpořit rozšíření Zpravodaje ke všem členům našeho SFR, aby tak učinili, případně nás informovali o praktických potížích s tím spojených, které bychom se pokusili s nimi vyřešit. Z toho důvodu je od tohoto čísla rozesílána i zkrácená verze vhodná k rozmnožování.

Internetové stránky www.sfr.cz:

Jsme si samozřejmě vědomi toho, že pro podstatnou část našich členů internet zůstane nikdy nevyužitou možností, protože budou přesvědčeni, že už se pro ně nevyplatí, aby do jeho pořízení a seznámení se s ním investovali svůj čas a zpočátku i určité větší peníze (cca 6 až 8 tisíc do počítače + měsíční poplatky kolem 500 Kč). Těm se budeme snažit v tištěném Zpravodaji poskytnout aspoň něco z toho, co bude možné najít na našich internetových stránkách.

A už teď je toho tam spousta – především v rubrikách *Františkánské texty* a *Formační texty*. Skutečným objevem je rozsáhlý soubor textů vypracovaných na celosvětové úrovni členy františkánské rodiny včetně SFR, který se nám podařilo nedávno získat v českém překladu (prostřednictvím br. Jiřího Tůmy) – *Základního kurzu františkánského misijnářského charismatu* (CCFMC). Tomu, kdo se zajímá o současnou tvář františkánství v našem světě – jak v zemích západní civilizace, tak rozvojovém světě – kdo sdílí skutečný františkánský zájem o to, aby Ježíšovo pozvání k proměně světa láskou, prostotou a radostí přišlo ke všem, kteří na něj – mnohdy nevědomky – zoufale čekají, ten tu najde vydatný pramen. Aspoň něco z toho postupně uveřejníme i ve Zpravodaji.

Na našich internetových stránkách se postupně mimo jiné začínají objevovat údaje o vašich společenstvích. Prosim kontrolujte je a případně zasílejte aktualizace (http://www.sfr.cz/stranky/spolecenstvi/mist_spol.php)

Poznámka

Opakovaná výzva z minula:

Příspěvky na podporu čínských sester a bratří, s níž jsme se na vás obrátili na základě prosby Encarnacion del Pozo, generální ministryně SFR, je možno posílat na obvyklý účet českého národního společenství SFR **189969375/0300, variabilní symbol 778**, (zájemci o potvrzení pro odpis daní doplní rodné číslo jako SS), odkud budou pololetně zasílány na konto mezinárodní rady SFR. Zájemcům o přímé zasílání financí na CIOFS na požádání účet zašleme.

Propagační letáky a schválené texty dokumentů na www

Společenství, která si nevyzvedla propagační letáky SFR na volební kapitule, se mohou obrátit na Jiřího Zajíce (nejlépe e-mailem) a domluvit si převzetí potřebného množství. Při odběru do 50 kusů se platí výrobní náklady 2 Kč za kus (tedy max. 100 Kč). Při větším množství jsou další letáky již zdarma ☺

Jiri.Zajic@adam.cz; 723 963 939 (lepší SMS)

Jiří Zajíc

Výročí narození říjen, listopad a prosinec 2007

Společenství	Příjmení	Jméno	Řádové	Narozen	výročí
Frýdek-Místek	Kalmusová	Marie		4.12.1912	95
Karviná	Jopková	Karla		19.11.1922	85
Olomouc	Majstršíň	Jindřich	Kryštof	22.11.1922	85
Hradec Králové	Dykast	Jaroslav	František	6.10.1927	80
Ostrava	Žolnerčíková	Jindřiška	Františka	31.10.1927	80
Olomouc	Bartlová	Drahomíra	Anežka	24.12.1927	80
Liberec	Petr	Karel		1.11.1932	75
Opava	Klementová	Ludmila	Bohumila	5.10.1937	70
Ostrava	Jamnický	František		25.10.1937	70
Svatava	Skalická	Eva	Františka	8.11.1937	70
Brno, Husovice	Ptáček	František	Jan	16.11.1937	70
Mor. Třebová I	Kolomazník	František	František	6.10.1942	65
Olomouc	Králíčková	Jana	Terezie	6.10.1942	65
Praha Spořilov	Müller starší	Miloslav	Miloslav	6.10.1942	65
Žďár nad Sázavou	Hanuš	Jaroslav	Tadeáš	26.10.1942	65
Hodonín	Tomašíková	Olga	Františka	10.12.1942	65
Brno, kapucíni	Vargová	Libuše	Monika	26.10.1947	60
Praha PMA	Les	Antonín	František	18.11.1947	60
Frýdek-Místek	Bužek	Pavel	Ludvík	2.10.1952	55
Ostrava	Fianová	Marie	Anežka	3.10.1952	55
Blažovice	Řezáč	Karel	Antonín	30.10.1952	55
Brno, Husovice	Novák	Pavel	Petr	4.10.1957	50
Olomouc rodiny	Fidrmucová	Naděžda	Klára	6.10.1957	50
Frýdek-Místek	Guňková	Marie	Josefa	16.10.1957	50
Ostrava	Komárková	Hana	Terezie D.J	3.11.1957	50
Česká Třebová	Rösslerová	Hana	Klára	10.11.1957	50
Černošice	Procházková	Jitka	Františka	20.10.1962	45
Černošice	Čejka	Aleš	Václav	5.11.1962	45
Frýdek-Místek	Kubačková	Lucie	Terezie	10.11.1962	45
Šternberk	Janíčková	Marie		14.11.1962	45
Šumperk	Nedvěd	Ladislav		6.12.1962	45
Čáslav	Kocman	Jaroslav		27.12.1962	45
Třebíč	Blažková	Štěpánka	Klára	27.10.1967	40
Havířov	Hurník	Lumír	Rufin	6.11.1967	40
Opava	Minaříková	Stanislava	Marie	26.12.1967	40
Fulnek	Matúšů	Renáta		8.10.1972	35
Červený Kostelec	Lička	Martin	Dominik	7.11.1972	35
Olomouc	Zavadilík	Jan Nep.	Serafin	11.10.1977	30

Výročí profese říjen – listopad – prosinec 2007

společenství	příjmení	křestní	řádové	dat. profes	výročí
Praha Spořilov	Kalfusová	Eva	Kristina	8.12.1947	60
Plzeň	Pták	Václav	František	3.11.1952	55
Brno, kapucíni	Hermann	Otto	Felix Cantal.	8.12.1952	55
Brno, minorité	Fuisová	Ludmila	Terezie	7.10.1962	45
Praha PMA	Turková	Romana	Jakuba	15.10.1977	30

Praha Spořilov	Lacman	Josef	Jan Evang.	2.10.1982	25
Brno, Husovice	Hudaň	Petr	Julián	8.10.1982	25
Brno, Husovice	Hudaňová	Helena	Ludvíka	8.10.1982	25
Brno, Husovice	Mendel	Jan	Gabriel	8.10.1982	25
Brno, Husovice	Mendelová	Viola	Serafína	8.10.1982	25
Šternberk	Švecová	Pavla		10.10.1982	25
Šternberk	Holík	Jiří		4.10.1987	20
Šternberk	Novák	Štěpán		4.10.1987	20
Šternberk	Nováková	Dobruška		4.10.1987	20
Praha Spořilov	Pospíšilová	Helena	Alžběta	29.11.1987	20
Příbram	Ciklerová	Milada	Marie Goretti	29.11.1987	20
Brno, kapucíni	Eremiášová	Růžena	Regina	8.12.1987	20
Praha - Dejvice	Kebrlová	Hana	Klára	13.12.1987	20
Praha - Krč	Alexa	Petr	Pavel Frant.	14.12.1987	20
Liberec	Krůžela	Josef		24.12.1987	20
Opava	Švrčková	Anna	Josefa	8.2.1992	15
Brno, minorité	Blahová	Marie	Antonína	11.10.1992	15
Brno, minorité	Nečasová	Věra	Zdislava	11.10.1992	15
Brno, minorité	Rýlichová	Marie	Anežka	11.10.1992	15
Brno, minorité	Svánovská	Marie	Růžena	11.10.1992	15
Česká Třebová	Rösslerová	Hana	Klára	17.10.1992	15
Uherské Hradiště	Korbelová	Anna	Kateřina Bol.	18.10.1992	15
Uherské Hradiště	Malinová	Anna	Virginie	18.10.1992	15
Uherské Hradiště	Ondráčková	Marie	Mlada	18.10.1992	15
Uherské Hradiště	Prachařová	Marta	Marta	18.10.1992	15
Uherské Hradiště	Slezáková	Marie	Veronika Gui.	18.10.1992	15
Šumperk	Kocůrek	Petr	Ignác	8.12.1992	15
Ostrava	Hňup	Jindřich	Michael	4.11.1997	10
Ostrava	Papřok	Jan		4.11.1997	10
Fulnek	Feilhauer	Jaromír		8.11.1997	10
Fulnek	Stehlík	Martin		8.11.1997	10
Fulnek	Stehlíková	Jana		8.11.1997	10
Žďár nad Sázav.	Pometlo	Václav	Maria Pavel	7.12.1997	10
Olomouc	Minářová	Iva	Klára	13.12.1997	10
Hodonín	Šupálková	Marie	Terezie	6.11.2002	5
Uherské Hradiště	Kallusová	Cecilie	Agata	9.11.2002	5

Žehnací modlitba Hospodina

At' tobě Hospodin

požehná a ochraňuje tě!

At' tobě Hospodin ukáže svou jasnou tvář a je ti milostivý!

At' tobě Hospodin obrátí svou tvář a dopřeje ti pokoje!

Marie Schneiderová

Milí bratři, milé sestry,

s vděčností Pánu oznamujeme, že se nám dne 5.8. v ostravské fakulní nemocnici narodila dcera Hedvika (48 cm, 2.8 kg).

Petr a Pavlína Alexovi

Vydává NR SFR,

adresa sekretariátu: Národní rada Sekulárního františkánského řádu, Kapucínský klášter,
Kapucínská 2, 772 00 Olomouc, email: info@sfr.cz , <http://www.sfr.cz> ; číslo účtu: 189969375/0300